

Bilag til Forsl. t. L. om det kgl. Teaters Stilling og økon. Forhold.

Alligevel er det hævet over enhver Modsigelse, at det i langt overvejende Grad er Opera og Ballet, som nødvendiggøre det store Statstilskud. Thi den Assistance, som Skuespillet forlanger af Kapel, Kor og Ballet, kunde skaffes tilveje for Beløb, der slet ikke taaler nogen Sammenligning med de store Udgifter, som den nuværende Ordning medfører.

ad C.

11.

Det fremgaar da klart af det her udviklede, at skal der skaffes en sund og frugtbar Basis for Teatrets Arbejde, saa maa Skuespillet frigøres for Delagtighed i det Pengetryk, som er uadskilleligt fra enhver Operadrift, og begge Kunstarters Kunstnere fra den kostbare Lediggang, som Samdriften medfører. Med andre Ord: der maa foretages en *Adskillelse mellem de to (tre) Kunstarter*.

Nogle faa Fordele kan Samarbejdet under samme Tag vel siges at frembyde: fælles Kapel, Kor, Ballet og Materiel kan i Ny og Næ lette Driften. Men naar man af det foregaaende er bleven klar over, hvor stor en Misere Samarbejdet (eller rettere Modarbejdet) overhovedet afføder, saa vejer disse Fordele kun saare svagt i Vægtskaalen i Sammenligning med dem, som Adskillelsen skaber.

Disse vilde, i kunstnerisk Henseende, blive af overvejende Betydning, særligt for Skuespillet. Og „den danske Skueplads“ er dog *Skuespillet* først og fremmest.

Det er en kendt Paastand, hvis Rigtighed er hævet over enhver Tvivl, at *den nuværende Bygnings Scenerum* ikke egner sig for det reciterende Skuespil. Det mægtige Rum og dettes uheldige Akustik forleder til baade deklamatorisk og mimisk Overdrivelse og har ofte berøvet Skuespillernes Kunst dens fineste Blomst. Og alt som Tiden gaar, vil Vanskelighederne tiltage. De store Rumforhold vil nemlig i stedse stigende Grad virke hemmende paa Fremførelsen af god Skuespilkunst, saasandt som den moderne dramatiske Litteratur i bestandig stigende Grad forlanger en intimere, stærkere nuanceret og paa stiltfærdigere Midler bygget Fremstilling end den, som tidligere Dages Komædie og Tragedie gjorde Krav paa.

Det er derfor naturligt, at Klagerne over den store Scene, der i Begyndelsen kun var faa, om end myndige, stadig er vokset, og at de særligt har faaet Vægt, efter at Kjøbenhavn i Dagmartheatret har faaet en Scene, der byder moderne Skuespilkunst langt fordelagtigere Vilkaar, end det kgl. Teaters Scene formaar det.

Og egner denne Scene sig ikke for det reciterende Skuespil, duer den selvfølgelig ikke heller til *Udviklingshjem for Skuespillere*. Vor Tids Skuespillere maa udvikles gennem vor Tids Dramaer; men disse kan ikke spilles i et Rum, hvor der ikke kan *tales*, men maa *raabes*.

Og endnu mere skæbnesvanger bliver den store Scene for Skuespillets Triysel, naar dette Forum er som skabt for den Konkurrent, som Teatret huser indenfor sine egne Mure, nemlig Operaen, hvis Præstationer flatteres af Rumforholdene, medens Skuespillets skæmmes af dem.

Ikke desto mindre stiller man bestandig den Fordring til Skuespillet, at dette skal hævde sin Førsterangsstilling overfor Operaen. Og Konkurrencen med Privattheatrene, en Konkurrence, der, som ovenfor berørt, yderligere er bleven skærpet efter Repertoiremonopolets Ophævelse, forlanger endvidere, at det kgl. Skuespilhus, foruden at vaage over sin klassiske Arv, væsentligst maa basere sit Repertoire paa Nyheder, det vil sige: paa moderne Stykker, der ikke kan komme til deres fulde Ret paa den store Scene. Disse forskellige Fordringer vil det Aar for Aar blive vanskeligere at opfylde. Skuespillet vil Aar for Aar blive trykket haardere af sine heldigere stillede Konkurrenter (Operaen og Privatscenerne); de usunde og brydsomme Forhold, under hvilke der arbejdes, vil hemme

Adskillelse mellem Kunstarterne.

kunstneriske Fordele.

for Skuespillet.